

Referat

 Luftfartstilsynet CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY	Møte 2, 2025 SFI	Ansvarlig avdeling: FFO	No:	
		Referent: Tor Egil Disen	Dato: 12 mai 2025	
		Møteleder: Arild Eirik Nyheim	Sted: Bodø	Side: 1

Til stede: Arild Nyheim LT, Tor Egil Disen LT, Odd Ivar Johnsen LT, Morten Wangen FsF, Thorsten Habla Foss FsF, Mats Torbjørnsson SHK, Anne-Mette Aasheim Fornybar Norge, Per Kristian Kongsvik NF, Erik Hamremoen LO, Christian Husby Statnett, Vidar Gjestemoen Statnett drift, Øyvind Slethei REN, Tormod Tørstad Telenor

Nr.	Sak	Ansvarlig
1.	Valg av referent	TED
2.	Presentasjon av deltagerne. Endring av representant: Morten Wangen som erstattet Stian Solberg som FsF representant. Nytt medlem: Tormod Tørstad fra Telenor.	Alle
3.	Innledning, presentasjon, med lunsj.	Alle
4.	Studie presentasjon, visjon.	Erik
5.	Tilrådningene: - Ref. presentasjonen vedlagt. Åpne og lukkede tilrådninger - Anbefalt lukket, grunnet krav i regelverk og AIC 05/22 - Åpen, arbeidsgruppe gjennom FsF, v/Thorsten som ansvarlig - Åpen, pågående arbeid. Veilederen til Fornybar Norge sendes på høring om kort tid. Viktig at dette kvalitet sikres med SFI. - Lukkes, grunnet lav score. - Lukkes, grunnet krav i operativt regelverk. - Åpen, jobbes med gjennom FsF for standardisering av SOP'er, med lik forståelse for utvikling av risikoanalyser. - Åpen, oppdatering av BSL-D 2-4. Innspill fra FsF arbeidsgruppe, vil tas inn i revisjon av regelverket. Fjerne "referanse til om annet er avtalt i tariffavtale" Anbefales lukket. - Åpen, MPVK diskusjon. Arbeidsgruppe nedsettes og piloter fra alle selskapene inviteres til organisert demonstrasjon i forskjellige scenarioer. Rapport med evaluering i etterkant. - Åpen, NF har gitt sin aksept til bruk, om det foreligger en avtale mellom flygerforening og selskapet. NF oppdaterer på dette. - Lukkes, tas med som kunde krav at det ikke tillates å fly med passasjerer og doble kontroller. - Lukkes, dekkes i forbindelse med fokus på tilsyn, og treningssamlinger i selskapene. - Åpen, årlig trening med kundene. Airlift, Fjord og Fonna fly arbeider med en felles database for standardisert trening av kunder, slik at disse aksepteres på tvers av selskapene, og er i tråd med regelverk. Krav til at underleverandører deltar på	Erik, Thorsten, innspill fra alle Thorsten Per-Kristian Thorsten, Morten, FsF

Referat

 Luftfartstilsynet CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY	Møte 2, 2025 SFI	Ansvarlig avdeling: FFO	No:	
		Referent: Tor Egil Disen	Dato: 12 mai 2025	
		Møteleder: Arild Eirik Nyheim	Sted: Bodø	Side: 2

	kundekursene. Jobbes med en felles CBT løsning for en felles plattform. Planlegges gjennomført/klart før utgangen av 2025.05.12. 13. Åpen, arbeidsspråk. Skandinavisk på komplekse operasjoner, Engelsk på mindre kompleks art. FsF lager kravliste. 14. Lukket, tilgang til M517 digitale kart gjennom forsvaret. 15. Lukket, HEMS WX er tilgjengelige for alle aktører i bransjen. 16. Åpen, må jobbes videre med i LT. Økning i dronebruk, både sivil og Militær trafikk. Jobbes med å innføre ADS-L som standard. Observatør fra Droneforum valg til FsF og motsatt. Vurdere å involvere Forsvaret. 17. Åpen, kravliste til operatørene. 18. Lukket, lagt inn i kundekravliste fra SFI, som inkluderer helikopterkompetanse. 19. Åpen. Felles møte i FsF og SFI planlegges i ASW25. 20. Lukket, Ref. presentasjon. Kundekrav, Ny konferanse planlegges 2026. 21. Lukket, utenfor SFI sitt område. LT har representant i R.COMM (Rotorcraft Community) og HEG (Helicopter Expert Group), TEB-H rep. (Technical Bodies-Helikopter) blir valgt. 22. Lukket. Ivaretatt gjennom tilsyn. MSAT ivaretar dette. 23. Åpen, avventes lukket i forhold til ansettelser høsten 2025. 2 inspektører er forventet ansatt 01.09.2025. 24. Lukket, LT er representert i EASA. Begrenset påvirkning. 25. Lukket, EASA krav gjort gjeldene med deadline 2031, men tidligere ved enkelte tilfeller.	Thorsten, Morten, FsF LT, FsF Erik, Thorsten Thorsten, Erik, Per-Kristian, TED LT
6.	Gjennomgang av oppdaterte kravspec. til kundene	Erik
7.	- SHK sin gjennomgang. - NLA førevarslanding, Steigen (mayday) Blade-tape, (beskyttelse for erosjon) hadde løsnet. SHK undersøker ikke videre. - LN-OMF, CHC blad, montert opp ned. SHK undersøker ikke videre. Ikke intensjon om å fly, derfor ikke en obligatorisk undersøkelse. - SE-JPB 206, utelanding, rollover, alvorlig personskaade på besetningsmedlem. (task specialist) dårlig kommunikasjon på stedet, varslet av kunde som hørte havariet. - LN-OAX, eldre servokonfigurasjon. Vanskelig tekst i SB'er på PIO og eventuelle modifikasjoner. Rotorcraft pilot coupling (RPC) PIO pilot induced occilation, PAO Pilot Assisted occilation. Lav friksjonsetting, kombinasjon med sannsynlig noe halevind og tobb i kontakt med forskaling som	Mats Torbiornsson

Referat

 Luftfartstilsynet CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY	Møte 2, 2025 SFI	Ansvarlig avdeling: FFO	No:	
		Referent: Tor Egil Disen	Dato: 12 mai 2025	
		Møteleder: Arild Eirik Nyheim	Sted: Bodø	Side: 3

	utløsende faktor. Brukte hjelm, ingen personskade. Ikke sannsynlig med motorfeil. 5. LN-OMI, orientering. 6. LN-OIJ, havari ingen nyheter. Pågående.	
8.	- Landingstillatelse i forbindelse med befaringer. Ansvaret ligger hos fartøysjef når landingen foretas uten å ha dette avklart på forhånd. - Telenor, rutiner for å innhente tillatelser fra grunneier. Anbefales at NHO luftfart tar saken og løfter problemstillingen mot dette spørsmålet sammen med Fornybar Norge. Det må være kunden som skal stå for dette. Størst problem med mindre underleverandører, gjerne utenlandske underleverandører.	Thorsten, Morten.
9.	Vurdere å oppdatere konsesjonsforskriften i ft. opparbeidede "helipad'er" ref. hendelse med Helitrans på prosjektet Sogndal-Aurland. Eventuelt bruke §19 dispensasjon for midlertidige landingsplasser langs kraftlinjer under bygging.	Innspill fra Statnett. Vurdering fra LT.
10.	- REN presentasjon om utfordringer i forhold til merking av kryssende spenn. - Komplekse scenarioer som resulterer i en "skiltjungel" og ikke er til hjelp for piloten. Vil diskuteres i førstkommende FsF. Vurdere ekstra skilt.	Øyvind
11.	Sikkerhetskonferansen 2026. Tidlig februar dato settes senere. IKKE 3-4 februar brannseminar.	TED
12.	Innkjøpsveilederen til Fornybar Norge. Sendes til LT for videre distribusjon til høring hos SFI for kommentarer og innspill.	TED
13.	Diskusjon om HTN og HAS oppdrag for Statnett. Stor grad av respekten til systemet svekket. Stilles spørsmål om prosessen i forkant av tildelingen av kontraktene fra Statnett.	Statnett
14.	Nytt møte foreslått gjennomført som møte sammen med FsF 13.11.2025 i sammenheng med ASW25.	